

РЕШЕНИЕ

№ 14034

гр. София, 16.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 150 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЛЮБОМИР ИЛ. ИГНАТОВ

при участието на секретаря ХРИСТИЯНА Р. РАЧЕВА
като разгледа докладваното от ЛЮБОМИР ИЛ. ИГНАТОВ Гражданско дело
№ 20211110153054 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 124 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано е по искова молба на Г. Г. Н. срещу „...“ .. . Ищцата твърди, че на 29. 10. 2018 г. е сключила договор с ответното дружество за отдаване на лизинг на употребяван автомобил с опция за прехвърляне на правото на собственост. Поддържа, че на 29. 10. 2018 г. сключили поръчка за доставка № ..., индивидуализирали автомобила, който бил с рег. № .., шаси № .. и двигател № .., и автомобилът ѝ бил предаден на 31. 10. 2018 г. със „сертификат“ за удължена гаранция. Заявява, че автомобилът е бил предаден на 17 499 км, а в протокола било записано, че обслужването следвало да се направи на 20 000 км „или г., което настъпи първо“. Развива подробни доводи, че през периода 30. 11. 2018 г. - 22. 06. 2021 г. се наложило моторното превозно средство да бъде ремонтирано от гаранционен сервиз общо седем пъти, като неколнократно било сменяването маслото, а освен това били сменени масленият филтър, парното било демонтирано и монтирано наново, а също така била сменена и цялата горивна система на автомобила (последният ремонт продължил повече от година). Прави извод, че процесният автомобил е имал фабричен дефект, защото нито един от тези ремонти не бил сервизно обслужване. Заявява, че е отправила надлежна рекламация до ответника, но той не я приел и отказал да смени автомобила или да ѝ възстанови платените суми. Иска от съда да осъди ответника да ѝ заплати сумата 1 000 лева, част от общата сума 13 020 лева и 11 стотинки, която е била заплатена по изцяло неизпълнен от ответника договор за финансов лизинг. Еwentуално иска от съда да осъди ответника да приведе стоката във вид, годен за ползването ѝ и да изпълни нова поръчка. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответника, с който оспорва предявения иск като неоснователен. Твърди, че не е налице дефект в автомобила, като честата смяна на маслото се дължала на начина на употреба на автомобила. Заявява, че ищцата продължава да използва процесния автомобил. Поддържа, че само две от

цитираните от ищцата посещения в сервиз били за гаранционно обслужване, като останалите били за смяна на маслото. Твърди, че оплакванията на ищцата са вследствие от незавършени автоматични регенерации на филтъра за твърди частици, каквато периодична регенерация била описана в сервизния портфейл на автомобила и за която ищцата не създала условия. Заявява, че ищцата продължава да ползва автомобила, което означавало, че той е годен за употреба, съответно месечните лизингови вноски са дължими и не подлежат на възстановяване. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли изцяло предявения иск.

След като съобрази твърденията на страните и събраните доказателства, Софийският районен съд направи следните фактически и правни изводи.

В настоящото производство са предявени два обективно съединени осъдителни иска, за връщане на част от заплатената сума по договор за лизинг, както и евентуален иск търговецът да приведе стоката си във вид, годен за ползуването ѝ. Исковата молба отговаря на формалните изисквания на чл. 127 и чл. 128 ГПК, поради което е редовна, а предявените с нея искове са процесуално допустими.

По така предявените искове в доказателствена тежест на ищцата е докаже, че е налице валидно сключен договор за лизинг между страните, както и че е изправна страна по договора, като е изплащала дължимите лизингови вноски. В доказателствена тежест на ответника е да докаже, че предоставения автомобил съответства на договора и е годен за употреба.

Страните не спорят, че на 29. 10. 2018 г. между тях е сключен договор за отдаване на лизинг на употребяван автомобил с възможност за прехвърляне на правото на собственост, а същото обстоятелство се установява и от представения по делото договор (л. 13 - 20). Договорът е за „финансовообвързан“ лизинг, тоест договор за финансов лизинг, при който лизингодателят придобива собствеността върху лизинговата вещ, след което я предоставя за ползуване на лизингополучателя. Освен това договорът е потребителски, защото ищцата е физическо лице, което при сключването на договора за финансов лизинг е действало извън кръга на професионалната си дейност (съгласно пар. 13, т. 1 от Допълнителните разпоредби към ЗЗП). Ищцата е представила справка от системата за плащания от ответника, от която се установява, че е заплащала дължимите лизингови вноски, като това обстоятелство не е оспорено от ответника. Страните освен това не спорят, че лизингодателят е предал на ищцата лизинговата вещ – автомобилът марка и модел „Форд Фиеста“, рег. номер .., шаси № .. и двигател № .., на 31. 10. 2018 г. Ищцата приела лизинговата вещ без първоначални забележки. Страните уговорили удължена гаранция за лизинговата вещ за срок от 36 месеца, тоест за периода 30. 11. 2019 г. – 29. 11. 2022 г. (л. 25 от делото на Пловдивския районен съд).

Страните спорят относно състоянието на лизинговата вещ и годността ѝ да бъде ползувана съобразно договора за лизинг и предназначението ѝ. Във връзка с това се установява, че лизинговата вещ е претърпяла редица ремонтни дейности в оторизиран сервиз на лизингодателя, на които съдът ще се спре подробно в следващите редове. За установяването на тези факти и обстоятелства бяха приети писмени доказателства и беше изготвена съдебно-техническа експертиза, експертното заключение по която съдът кредитира като пълно, ясно и професионално и методологично издържано. От тези доказателствени материали се установява, че на 30. 11. 2018 г., при пробег 18 746 км., поради задействана индикация на таблото на автомобила, е извършена смяна на маслото на двигателя. Двигателното масло на автомобила следва да се подменя на определен период или на определен изминат пробег, като това основно зависи от

качеството на маслото. По делото няма данни за предходната смяна на маслото на двигателя, за да може да се определи какъв пробег е бил изминал автомобилът и дали подмяната е била необходима вследствие на нормалната му експлоатация. Вещото лице сочи, че причините за преждевременна смяна на двигателното масло могат да бъдат различни – повишен разход на масло, наличие на примеси в маслото и др. Наличието на филтър за твърди частици (DPF), както и експлоатацията на автомобилна предимно в градски условия, поради необходимостта от по-честа активна регенерация на филтъра, също може да наложи преждевременна смяна на двигателното масло.

От приетата по делото съдебно-техническа експертиза се установява също така, че на 02. 01. 2019 г., при пробег 19 356 км., поради задействана индикация на таблото на автомобила, е извършено почистване на филтър за твърди частици (DPF). Вещото лице посочва, че експлоатация на автомобила предимно в градски условия може да доведе до по-бързото запускане на филтъра за твърди частици поради по-лошата му регенерация (при експлоатация на автомобила в извънградски условия, температурата на отработените газове достига температурата, необходима за регенерация на филтъра - пасивна регенерация, докато при експлоатация предимно в градски условия се налага изкуствено повишаване на температурата на изгорелите газове, с оглед регенерацията на филтъра - активна регенерация).

От представения по делото документ за предаване в сервиз (л. 4) и от приетата по делото съдебно-техническа експертиза се установява освен това, че на 28. 03. 2019 г., при пробег 21 122 км., поради задействана индикация на таблото на автомобила, след диагностика са подменени масленият филтър, маслото на двигателя и въздушният филтър. Вещото лице посочва, че масленият филтър и въздушният филтър се подменят периодично поради натрупване на замърсявания.

Вещото лице посочва наред с това, че на 01. 07. 2019 г., при пробег 23 650 км., поради неизвестни причини, е извършена смяна на маслото на двигателя, а съгласно исквата молба и на масления филтър. По делото няма данни, от които да може да се определи какви са причините, поради които се е наложила подмяна на маслото и филтъра.

От представения по делото документ за предаване в сервиз (л. 6) и от приетата по делото съдебно-техническа експертиза се установява още, че на 18. 11. 2019 г., при пробег 25 866 км., поради задействана индикация на таблото на автомобила е извършена подмяна на горивната система на автомобила (горивна рейка, инжектори, гориво – нагнетателна помпа, помпа в резервоара и др.). Вещото лице посочва, че обичайно повреди по горивната система на автомобила се наблюдават при пробег над 80 000 км. Вещото лице сочи, че в конкретния случай, причината за подмяната на горивната система е възможно да е ~~вследствие на~~ фабричен дефект.

От представения по делото документ за предаване в сервиз от 28. 11. 2019 г. се установява, че при пробег 25 866 км. е извършена смяна на горивен филтър, карбонов филтър, както и смяна на спирачна течност.

От представения по делото документ за предаване в сервиз (л. 6) и от приетата по делото съдебно-техническа експертиза се установява, че на 13. 01. 2020 г., при пробег 26 165 км., поради неспецифичен шум от вентилатора на парното на автомобила, след демонтаж на вентилатора е установено, че между корпуса и перката на вентилатора е попаднало дървесно листо. Вещото лице посочва, че това би могло да се получи при обичайната експлоатация на автомобила.

От приетата по делото съдебно-техническа експертиза се установява, че на 27.

05. 2020 г., при пробег 28 707 км., поради неизвестни причини, е извършена смяна на маслото на двигателя. Вещото лице посочва, че предвид изминатия пробег от предишната смяна на маслото (на 23 650 км.) — 5 057 км., и използването на автомобила предимно в градски условия, може да се направи извод, че смяната на маслото е била необходима с оглед нормалната работа на двигателя.

От приетата по делото съдебно-техническа експертиза се установява също така, че на 03. 12. 2020 г., при пробег 36 060 км., поради неизвестни причини, е извършена смяна на маслото на двигателя. Вещото лице посочва, че предвид изминатия пробег от предишната смяна на маслото (на 28 707 км.) — 7 353 км., и използването на автомобила предимно в градски условия, може да се направи извод, че смяната на маслото е била необходима с оглед нормалната работа на двигателя. □

От приетата по делото съдебно-техническа експертиза се установява, че на 22. 06. 2021 г., при пробег 41 032 км., поради неизвестни причини, е извършена смяна на маслото на двигателя. Вещото лице посочва, че предвид изминатия пробег от предишната смяна на маслото (на 36 060 км.) — 4 972 км., и използването на автомобила предимно в градски условия, може да се направи извод, че смяната на маслото е била необходима с оглед нормалната работа на двигателя.

Като доказателство по делото е представена извадка от сервизния портфейл на автомобила, от която се установява, че филтърът за твърди частици на превозното средство изисква периодично регенериране, за да се поддържа правилната му работа, като е посочено, че системата за контрол на емисиите извършва този процес автоматично. Посочено е, че използването на превозното средство на къси разстояния би могло да затрудни автоматичната регенерация, както и че би могло да се наложи филтърът да бъде изваден за почистване на 195 000 км. Освен това е посочено, че при индикация на дисплея за нужда от смяна на маслото, такава следва да бъде извършена.

Установява се, че на 26. 05. 2020 г. ищцата е отправила писмено изявление до ответника, озаглавено „покана за доброволно изпълнение“, с което е поискал доставката за поръчката да бъде прекратена, като е заявила готовност да върне автомобила. Поискала е автомобилът да бъде заменен с нов, без да бъде начислявана първоначална такса. Посочено е, че при невъзможност за замяна на автомобила договорът да бъде прекратен по взаимно съгласие, като ѝ бъде възстановена първоначалната вноска.

Договорът за лизинг на автомобил представлява потребителски договор за предоставяне на услуга. Услугата се състои в ползуването на автомобила, който не е собственост на потребителя, срещу възнаграждение. Уговорката между страните, според която в края на срока на договора за лизинг вещта може да бъде придобита, не променява характеристиката на договора за лизинг и не го превръща в договор за покупко-продажба на стока. Предвид датата му на сключване, 29. 10. 2018 г., приложение намират правилата на чл. 123 и сл. ЗЗП в първоначалните им редакции. С доклада по делото първостепенният съд допусна непрецизност, като квалифицира предявените искове съобразно актуалната редакция на чл. 123 ЗЗП, която е неприложима. Дадената от ищцата правна квалификация не обвързва съда. Съдът беше длъжен служебно да издири приложимите правни норми, които съответстват на исковите претенции. Съгласно чл. 123, ал. 1 ЗЗП в приложимата му редакция потребителят има право да предяви рекламация за услугата, независимо от това дали производителят е предоставил търговска гаранция. Съгласно чл. 124 ЗЗП при предявяване на рекламацията за услугата потребителят може да претендира за извършване на услугата в съответствие с договора, за отбив от цената или за

възстановяване на заплатената сума. Субсидиарно приложение намира и правилото на чл. 230, ал. 2 ЗЗД във връзка с чл. 344, ал. 1 ТЗ, според което лизингополучателят може да иска поправянето на лизинговата вещ, съразмерно намаление на лизинговата цена или да развали (прекрати) договора за лизинг, както и да иска обезщетение във всички случаи, стига ЗЗП да не е по-благоприятен за потребителя закон (пар. 1 от Допълнителните разпоредби към ЗЗП). При така анализираната нормативна уредба, приложима към разглеждания случай предвид действието на законодателството във времето, съдът намира, че точната правна квалификация на главния иск за заплащането на част от заплатената сума по договора за лизинг всъщност е по чл. 124, ал. 2, предл. трето ЗЗП във връзка с чл. 129 ЗЗП, а тази на евентуалния иск е по чл. 124, ал. 2, предл. първо ЗЗП във връзка с чл. 129 ЗЗП. Даването на правилната правна квалификация едва с крайния акт съставлява процесуално нарушение на първостепенния съд. Съдът обаче намира, че процесуалното нарушение е формално и не обуславя отменяването на хода по същество и преповтарянето на процесуалните действия от етапа на изготвянето на доклада по делото насетне. Това е така, защото въпреки допуснатата непрецизност при даването на правилната правна квалификация съдът все пак е разпределил правилно тежестта на доказването между страните по делото за установяването на факти, които са релевантни и за правилно квалифицираните иски. Не се е стигнало до подменяване на предмета на делото, а са събрани достатъчно доказателства, въз основа на които първостепенния съд да се произнесе по правилно квалифицираните иски.

Спорният между страните въпрос е дали представеният автомобил е бил годен за употреба. От така събраните доказателства се установява, че за периода 01. 07. 2019 г. до 03. 12. 2020 г. автомобилът е посещавал сервиз девет пъти. Пет от тях са били във връзка със смяната на маслото на автомобил, едно от тях е във връзка с почистване на филтър за твърди частици, едно от тях за подмяна на маслен филтър, масло на двигателя и въздушен филтър. На 18. 11. 2019 г. е извършена смяна на горивната система, а на 13. 01. 2020 г. след демонтаж на вентилатора е установено, че между корпуса и перката на вентилатора е попаднало дървесно листо. Вещото лице по приетата от съда съдебно-техническа експертиза е посочило, че предвид всички посещения на процесното МПС в оторизиран сервиз, може да се направи извод, че е възможна поява на фабричен дефект в горивната система, което е налагало по - честа подмяна на маслото на двигателя (за пробег от 4 904 км. са извършени 3 смени на маслото). След подмяната на горивната система на 25 866 км., смяната на маслото е периодична (средно на около 5 000 км.), което е възможно да отговаря и на начина на експлоатация на автомобила – предимно в градски условия. Относно извършения ремонт на 13. 01. 2020 г. не би могло да става дума за фабричен дефект, доколкото е установено попаднало листо.

Маслото за двигатели с вътрешно горене на автомобили е вид машинно масло, което се подава между триещите се повърхности на двигателя. По този начин се намалява съпротивлението от триене и износването, детайлите се защитават от корозия, отвежда се топлината, отделена при триенето и се подобрява уплътняващото действие на буталните пръстени. Маслото се засмуква от маслена помпа и през филтър се подава по главната маслена магистрала до маслопроводите, които го разпределят към триещите се повърхности, след което се стича в маслената вана. Що се отнася до масления филтър, той представлява устройство за пречистване на маслото от мазителната система на двигателя с вътрешно горене от механични примеси, отделени вследствие на износването на детайлите, от прах, от продукти на окисляването,

полимеризацията и разлагането на маслото. Действително, при нормалната употреба на всеки един автомобил в маслото на двигателя за вътрешно горене постепенно попадат твърди частици от описаните по-горе източници. Така, ако маслото на двигателя с вътрешно горене не бъде своевременно сменено съобразно начина на употреба на автомобила, възможно е твърдите частици да задръстят масления филтър. Поради тези причини смяната на маслото и подмяната на филтъра са дейности, които са свързани с обичайната поддръжка на автомобила и се извършват при нормална употреба на всеки един автомобил. С оглед на установената фактическа обстановка съдът счита, че е доказано наличието на един фабричен дефект, а именно неизправната горивна система. Този фабричен дефект е предизвиквал отлагането на необичайно много твърди частици в маслото на двигателя с вътрешно горене или/и пречки пред активната регенерация на масления филтър. Затова до отстраняването на този фабричен дефект ищцата е трябвало да търпи необичайно чести индикации при нормалното ползване на лизинговия автомобил, съответно трябвало е да търпи необичайно често подменяване на маслото на двигателя с вътрешно горене и на масления филтър. Този фабричен дефект обаче е бил отстранен за сметка на ответника преди предявяването на исковите. С отстраняването на този фабричен дефект ответникът е изпълнил задължението си по чл. 230, ал. 2 ЗЗД във връзка с чл. 344, ал. 1 ТЗ. По делото не се установява при условията на пълно и главно доказване подменяванията на маслото на двигателя с вътрешно горене и на горивния филтър след отстраняването на фабричния дефект в горивната система на 18. 11. 2019 г. да се дължи на някакъв друг фабричен дефект. При това положение съдът следва да приложи неблагоприятните последици на тежестта на доказването и да приеме за установено, че подменяванията на маслото за двигателя с вътрешно горене и на масления филтър на лизинговия автомобил след отстраняването на фабричния дефект в горивната система се дължат на обичайното ползване на автомобила в градски условия, каквато възможност допуска и вещото лице.

По изложените съображения първостепенният съд приема, че ответникът е изпълнил задълженията си по договора за лизинг. Затова и главният, и евентуалният иск трябва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

По разноските

При този изход на спора, съгласно чл. 78, ал. 3 от ГПК право на разноски има единствено ответникът. Същият претендира юрисконсултско възнаграждение, което съгласно чл. 78, ал. 8 ГПК следва да бъде определено от съда, като в настоящия случай справедливият размер е 100 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Г. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: ..., против „...“ ..., ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: ..., с правно основание чл. 124, ал. 2, предл. трето във връзка с чл. 129 от Закона за защита на потребителите, с който се иска разваляне на договор за отдаване на употребявани автомобили при условия на финансовообвързан лизинг с опция за прехвърляне на правото на собственост от 29. 10. 2018 г. в частта му относно поръчка № .. г. и връщане на сумата 1 000 лева, представляваща част от общо заплатените лизингови вноски на стойност 13 020 лева и 11 стотинки, като неоснователен.

ОТХВЪРЛЯ предявения евентуален иск от Г. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: ... против „...“ ..., ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: ..., с правно основание чл. 124, ал. 2, предл. първо във връзка с чл. 129 от Закона за защита на потребителите, с който се иска да бъде задължен ответникът да предостави услуга, която съответства на договор за отдаване на употребявани автомобили при условия на финансовообвързан лизинг с опция за прехвърляне на правото на собственост от 29. 10. 2018 г. в частта му относно поръчка № .. г.

ОСЪЖДА Г. Г. Н., ЕГН *****, с адрес: ... да заплати на „...“ ..., ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: ... на основание чл. 78, ал. 3 от Гражданския процесуален кодекс сумата в размер на **100 лв.**, представляваща сторените по делото разноси пред първоинстанционния съд.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването на преписа.

Служебно изготвени преписи от решението да се връчат на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____